

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Pavla Molka a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **JUDr. O. P.**, zast. Mgr. Františkem Korbelem, Ph.D., advokátem se sídlem Na Florenci 2116/15, Praha 1, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 8. 2020, č. j. 108015/2020/KUSK, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) obec Jíloviště**, se sídlem Pražská 81, Jíloviště, zast. JUDr. Emilem Flegelem, advokátem se sídlem K chaloupkám 3170/2, Praha 10, **II) PaedDr. F. V.**, zast. obecnou zmocněnkyní PhDr. D. V., Ph.D., v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení I) proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 16. 2. 2022, č. j. 51 A 115/2020 - 133,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalovaný a osoba zúčastněná na řízení I) **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení I) **je povinna** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti v celkové výši **4 114 Kč** k rukám zástupce žalobce Mgr. Františka Korbela, Ph.D., advokáta se sídlem Na Florenci 2116/15, Praha 1, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení II) **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím uvedeným v záhlaví zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Mníšek pod Brdy (dále jen „stavební úřad“) ze dne 28. 2. 2020, č. j. MMpB-SÚ/6611/19-191/2020-Joch, kterým změnil na žádost osoby zúčastněné

na řízení I) jako stavebníka územní rozhodnutí ze dne 20. 7. 2017, č. j. MMpB-SÚ/2629/17-605/2017-Joch, o umístění stavby veřejného sportoviště včetně terénních úprav, ochranného valu, likvidace dešťových vod, oplocení a nástupní a parkovací plochy pro vozidla (dále jen „stavební záměr“) na pozemcích parc. č. XA, XB a XC v katastrálním území X. Změna spočívala zejména v upuštění od realizace zemního valu z východní, jižní a západní strany sportoviště a v rozprostření zeminy po ploše sportoviště, čímž by došlo k navýšení jeho nivelety o zhruba 0,5 metru.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Praze (dále jen „krajský soud“), který rozsudkem uvedeným v záhlaví rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Shledal nepřezkoumatelnými závěry ohledně možného vlivu navýšení nivelety sportoviště na krajinný ráz, jelikož žalovaný nereagoval na žalobcovu námitku ohledně zásahu do krajinného rázu. Bylo povinností žalovaného, aby o přípustnosti dané změny rozhodl na základě spolehlivého závěru o jejím vlivu na krajinný ráz, což mu může zprostředkovat pouze orgán ochrany přírody. Krajský soud ve správním spise nenalezl dostatek podkladů, ze kterých by mohl dovodit splnění podmínky dle § 12 odst. 4 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“), a proto uložil žalovanému, aby se s danou námitkou vypořádal.

[3] Žalovaný zatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti i v tom, že ignoroval požadavek nadřízeného vodoprávního úřadu, aby pro posouzení možnosti zasakování srážkových vod do vod podzemních bylo zpracováno odborné hydrogeologické posouzení lokality. Žalovaný nahradil odbornou úvahu nadřízeného vodoprávního úřadu svou vlastní úvahou, že vypracování tohoto posouzení není nutné. Krajský soud proto žalovanému uložil, aby v součinnosti s nadřízeným vodoprávním úřadem odůvodnil, zda je v rámci řízení o změně původního územního rozhodnutí nutné provést hydrogeologické posouzení.

[4] Krajský soud se též ztotožnil s námitkou, že si správní orgány měly k posouzení změny v území vyžádat závazné stanovisko orgánu územního plánování dle § 96b zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“). Žalovaný nepovažoval změnu stavebního záměru za změnu území ve smyslu § 2 odst. 1 písm. a) výše uvedeného zákona, a proto dle něj nemohly být dotčeny veřejné zájmy chráněné orgánem územního plánování. Navrhované změny však ve svém souhrnu takovou změnu představují. Proto bylo třeba si obstarat závazné stanovisko orgánu územního plánování.

II. Obsah kasační stížnosti

[5] Osoba zúčastněná na řízení I) (dále jen „stěžovatelka“) napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů podřazených pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[6] Krajský soud nezohlednil, že žalobce opíral žalobu o jiné argumenty, než o jaké opíral odvolání. Soud má dle § 75 odst. 1 s. ř. s. vycházet ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Krajský soud v bodě 61. a 62. napadeného rozsudku překročil mantinely § 75 odst. 2 s. ř. s., jelikož nad rámec námitek hodnotil správnost projektové dokumentace. Napadený rozsudek obsahuje argumentaci,

pokračování

k níž se žádný z účastníků nemohl vyjádřit. Napadený rozsudek je nepřezkoumatelný, jelikož krajský soud dostatečně neprokázal dotčení subjektivních práv žalobce. Dle § 94 odst. 1 stavebního zákona projedná stavební úřad návrh na změnu územního rozhodnutí v rozsahu této změny. Z argumentů žalobce vyplývá, že brojí proti umístění stavebního záměru jako takového, což však měl učinit v řízení o jeho umístění.

[7] V dané věci byla splněna podmínka dle § 12 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny, jelikož stavební záměr byl situován v oblasti zastavěného území či zastavitelné plochy, a proto nebyl důvod k posuzování krajinného rázu. Krajský soud aplikaci tohoto ustanovení nevyločil, přesto napadené rozhodnutí zrušil. Napadený rozsudek je nejen nepřezkoumatelný, jelikož krajský soud nezjistil, zda jsou pozemky dotčené stavebním záměrem zastavitelné, což vyplývá ze spisu, ale je též projevem přepjatého formalismu a nerespektování zásady materiálního právního státu. Tím, že vypořádal námitku, kterou žalobce neuplatnil, porušil zásadu rovnosti účastníků řízení.

[8] Stěžovatelka nesouhlasí s nutností doplnit chybějící hydrogeologický průzkum. Nejedná se o povinnou součást dokumentace pro změnu územního rozhodnutí. Řádně doložila závazné stanovisko vodoprávního úřadu a již jeho požadování mohlo být chápáno jako přepjatý formalismus, jelikož dopady již umístěného záměru na hydrologické poměry byly dříve posouzeny. Nebyl proto důvod vyžádat nové závazné stanovisko vodoprávního úřadu. Žalobce v žalobě nebrojil proti obsahu závazného stanoviska vodoprávního úřadu. Neuvedl žádný argument, který by prokazoval dotčení jeho práv. Žalobní námitka, že změna v odtoku dešťových vod negativně ovlivní retenční schopnost půdy a stav podzemních vod, nebyla ničím doložena. Krajský soud nevycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu, žalovanému vytkl, že nepožadoval hydrogeologické posouzení změny umístění stavby, přestože to nijak neověřil a sám dotčený orgán jej nepožadoval, takže žalovaný neměl důvod jej požadovat. Požadavek krajského soudu, aby žalovaný přezkoumatelným způsobem odůvodnil, zda je nutné provést hydrogeologický průzkum, nemá oporu v zákoně a opomíná, že stavba již byla umístěna a její dopady na hydrologické poměry byly zhodnoceny. Napadený rozsudek přiznává, že žalobce primárně brojí proti umístění stavebního záměru jako takového, čemuž následně neodpovídají jeho právní závěry. Rozsudek, z něž není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při utváření závěru o skutkovém stavu, je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

[9] Stěžovatelka dále nesouhlasí se závěrem o potřebě obstarání závazného stanoviska orgánu územního plánování dle § 96b stavebního zákona. Pokud se nejedná o změnu v území, pak se závazné stanovisko nevydává. Žalovaný nepovažoval povolenou změnu původního územního rozhodnutí za změnu v území dle § 2 odst. 1 písm. a) stavebního zákona. Stěžovatelka brojí proti přepjatému formalismu krajského soudu, který zrušil napadené rozhodnutí pouze pro formální nedostatek vydání závazného stanoviska.

III. Vyjádření ke kasační stížnosti

[10] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se připojuje k návrhu na zrušení rozsudku krajského soudu. Neměl důvod reagovat na námitku ohledně závazného stanoviska dle § 12 zákona o ochraně přírody a krajiny, jelikož nebyla uplatněna v průběhu řízení. Nebylo jeho povinností za žalobce domýšlet námitky. Žalobce v žalobě nebrojil proti tomu, že by tato neuplatněná námitka měla být v napadeném rozhodnutí vypořádána. Právní posouzení krajského soudu jde nad rámec koncentrace soudního

řízení. Pokud vyjádřil nad rámec žalobních námitek pochybnost ve věci posouzení krajinného rázu, mohl vyjít z toho, že změna územního rozhodnutí týkající se téhož záměru byla umístěna do stejné zastavitelné plochy, a tedy nepodléhá posouzení krajinného rázu dle § 12 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny. Ze správního spisu nevyplývá, že by změna neměla vyhovovat podmínkám zastavitelné plochy, a ze strany žalobce taková námitka nebyla uplatněna.

[11] Žalobce ohledně hydrogeologického posudku v odvolání argumentoval pouze obecně, že změna v likvidaci dešťových vod negativně ovlivní retenční schopnost půdy a stav podzemních vod. Jeho námitka směřovala k dotčení veřejného zájmu na ochranu podzemních vod. Tuto obecnou námitku žalovaný vypořádal, přičemž se opřel o kladné závazné stanovisko vodoprávního úřadu. V napadeném rozhodnutí uvedl, z jakých důvodů nepovažoval vypracování hydrogeologického posouzení za nezbytné, k čemuž uvedl správní úvahu.

[12] Žalovaný nesdílí názor, že si měl opatřit závazné stanovisko orgánu územního plánování dle § 96b stavebního zákona. Řešená změna územního rozhodnutí nic nemění na využití záměru pro sport ve smyslu vydaného původního územního rozhodnutí. Půdorys sportovního areálu zůstává v podstatě nezměněn a částečné změny nejsou takového charakteru, aby jimi byly dotčeny veřejné zájmy chráněné orgány územního plánování. Požadavek krajského soudu na vydání závazného stanoviska je proto příliš restriktivní.

[13] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její zamítnutí. V žalobě neuplatnil jiné argumenty než v odvolání. Nad rámec uplatnil pouze takové, které směřovaly proti rozhodnutí žalovaného, takže je nemohl uplatnit dříve. Stěžovatelka svou námitku nesprávně opírá o § 75 odst. 1 s. ř. s., který nehovoří o nepřípustnosti žaloby. O ní hovoří § 68 s. ř. s. a rozšíření žalobní argumentace oproti odvolacímu řízení nespadá pod důvody uvedené v daném ustanovení. Skutečnosti namítané v žalobě směřovaly proti změně záměru.

[14] Stěžovatelka nesprávně uvádí, že žalobce nebrojil proti závaznému stanovisku ze dne 2. 1. 2020 a dodatku k němu ze dne 26. 2. 2020. Žalobce však zpochybňoval obsah závazného stanoviska, a proto jej žalovaný nechal přezkoumat nadřízeným orgánem. Ten poté sdělil, že je třeba zpracovat odborné hydrogeologické posouzení lokality. Dané odborné posouzení nebylo předloženo, přesto žalovaný uvedl, že nadřízený orgán potvrdil závazné stanovisko ze dne 2. 1. 2020 a dodatek k němu ze dne 26. 2. 2020. Žalovaný měl prvostupňové rozhodnutí zrušit a stavební úřad si měl následně daný posudek obstarat. Argument, že si měl žalobce obstarat vlastní hydrogeologické posouzení, je scestný. Vypracování tohoto posudku je povinností stěžovatelky.

[15] Posouzení souladnosti změny stavebního záměru s územním plánem je výlučnou pravomocí orgánu územního plánování. Na tom nic nemění ani skutečnost, že stavební úřad a žalovaný nepovažovali stavební záměr za změnu v území ve smyslu § 2 odst. 1 písm. a) stavebního zákona, jelikož tento závěr může vyslovit pouze orgán územního plánování. Žalobce zdůrazňuje, že změna stavebního záměru představuje změnu v území podle stavebního zákona.

[16] Krajský soud dospěl ke správnému závěru, že žalobce sice v průběhu správního řízení nepožadoval vydání závazného stanoviska orgánu ochrany přírody, ale jeho námitky

pokračování

směřovaly tímto směrem. Žalovaný provedl posouzení zásahu do krajinného rázu sám, ačkoliv k tomu nebyl oprávněn. Na závěr vyjádřil nesouhlas s tím, aby se žalovaný připojil ke kasační stížnosti stěžovatelky.

[17] Osoba zúčastněná na řízení II) se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

IV. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[18] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Posoudil ji v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[19] Kasační stížnost není důvodná.

[20] Vzhledem k tomu, že stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti také důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., zabýval se NSS nejprve tímto důvodem a pro stručnost odkazuje na judikaturu ohledně posouzení toho, jaké vady naplňují tento kasační důvod (viz např. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS, nebo ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS). Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 74, č. 1566/2008 Sb. NSS).

[21] Stěžovatelka spatřuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku v nedostatečném prokázání dotčení subjektivních práv žalobce v řízení o změně stavebního záměru, jelikož žalobce fakticky brojil proti umístění záměru jako takového. Krajský soud však v bodě 28. napadeného rozsudku výslovně uvedl, že se nemohl zabývat námitkami, které směřují výhradně proti tomuto rozhodnutí. Následně se meritorně zabýval námitkami, že 1) navýšení nivelety sportoviště o 0,5 m oproti původnímu záměru bude mít nepříznivý vliv na přirozené zvrásnění dané krajiny, 2) změna spočívající v umístění nového vsakovacího lože ze šterku způsobí změnu přirozeného vsakování vody, kvůli čemuž si správní orgány měly obstarat hydrogeologický posudek, a 3) ke změně stavebního záměru si měly správní orgány vyžádat stanovisko orgánu územního plánování. Všechny tyto námitky směřují proti sporné změně stavebního záměru. Krajský soud se proto měl povinnost s těmito námitkami vypořádat, což také dostatečným a srozumitelným způsobem učinil. Napadený rozsudek proto nelze z tohoto důvodu považovat za nepřezkoumatelný.

[22] Dle stěžovatelky krajský soud napadené rozhodnutí zrušil pro důvody neuplatněné v žalobě a přehlédl, že žalobce opíral žalobu o jiné argumenty, než o které opíral odvolání. Nejvyšší správní soud se s touto námitkou neztotožnil. Žalobce v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí namítal, že změnou stavebního záměru dojde k ohrožení veřejného zájmu na ochraně vody a též k umocnění negativního vlivu záměru na jeho pozemek spočívajícímu v uhynutí stromů, které se na něm nacházejí, kvůli čemuž měl být zpracován hydrogeologický posudek. Dále namítl znehodnocení přirozeného rázu krajiny a zájem na ochraně přírody a krajiny. Tyto námitky poté uplatnil i v žalobě.

V odvolání i žalobě namítl, že si stavební úřad měl obstarat závazné stanovisko orgánu územního plánování. Skutečnost, že žalobce svou argumentaci v žalobě doplnil či konkretizoval a krajský soud se jí následně meritorně zabýval, nezakládá porušení zásady, že soud přezkoumává napadené rozhodnutí z pohledu skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu ve smyslu § 75 odst. 1 s. ř. s.

[23] K námitce, že krajský soud nad rámec žalobních námitek hodnotil správnost projektové dokumentace, NSS uvádí, že krajský soud nic takového neučinil. V části „V. Závěr a náklady řízení“ v bodě 61. uvedl, že by se žalovaný měl zabývat tím, nakolik bude možné dodržet podmínku stanovenou vodoprávním úřadem na přednostní odvádění srážkových vod do vsaku, ale netvrdil, že by projektovou dokumentaci posoudil jako nesprávnou či že by trpěla jinými vadami. Námitku ohledně narušení přirozeného vsakování srážkové vody kvůli systému drenáží, který uměle odvádí srážkovou vodu do míst stanovených v projektové dokumentaci, žalobce v žalobě uplatnil. Krajský soud zrušil napadené rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost, a výše uvedenou úvahu tak provedl nad rámec nutného odůvodnění, jak ostatně sám uvádí v bodě 60. rozsudku, nicméně se nejednalo o důvody, pro které by napadené rozhodnutí zrušil. Konkrétní důvody, pro které napadené rozhodnutí zrušil, posuzuje NSS níže.

[24] Dle stěžovatelky nebylo třeba obstarávat závazné stanovisko orgánu ochrany přírody a krajiny, jelikož stavební záměr byl situován v oblasti zastavěného území či zastavitelné plochy a žalobce obstarání závazného stanoviska výslovně nepožadoval. Nejvyšší správní soud ze správního spisu zjistil, že žalobce v bodě 42. doplnění odvolání ze dne 29. 4. 2020 uvedl, že navýšení nivelity sportoviště „*viditelně znehodnocuje přirozenou výšku a tvar vrstevnice přilehlých pozemků, konkrétně luk a lesů, ve svém souhrnu tedy přirozeného rázu krajiny*“ (zvýraznění doplnil NSS) a že se stavební úřad nezabýval tím, jaký vliv bude mít další navýšení nivelity na veřejný zájem na ochraně krajiny a jejího přirozeného zrání a její funkce. Dle § 12 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny je *k umístování a povolování staveb, jakož i jiným činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz, nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody* (zvýraznění doplnil NSS). Žalobce již v citovaném doplnění odvolání namítl, že navýšením nivelity dojde ke změně krajinného rázu, tudíž žalovaný byl povinen se s touto námitkou věcně vypořádat. Na této skutečnosti nic nemění, že žalobce výslovně nevyžadoval vydání závazného stanoviska, jelikož žalovaný měl být schopen si podřadit jeho námitky pod § 12 odst. 2 výše uvedeného zákona. Dle rozsudku NSS ze dne 17. 6. 2011, č. j. 7 As 21/2011 - 87, je třeba si vyžádat souhlas orgánu ochrany přírody a krajiny se zásahem do krajinného rázu u každého zásahu, u něhož existuje nikoli bezvýznamná pravděpodobnost, že jeho následkem bude změna krajinného rázu (ať již pozitivní či negativní) nebo snížení krajinného rázu, tj. snížení jeho estetické nebo přírodní hodnoty, a to i v případě, že současně nedojde k jeho změně. Pokud žalovaný nesplní svou povinnost vypořádat se s odvolací námitkou ohledně zásahu do krajinného rázu, nemůže to místo něj provést krajský soud (srov. rozsudek NSS ze dne 12. 11. 2009, č. j. 1 As 72/2009 - 120).

[25] Dle § 12 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny se krajinný ráz neposuzuje v zastavěném území a zastavitelných plochách, pro které je územním plánem nebo regulačním plánem stanoveno plošné a prostorové uspořádání a podmínky ochrany krajinného rázu dohodnuté s orgánem ochrany přírody. Posuzování krajinného rázu tak odpadá pouze v zastavěném území a v zastavitelných plochách, které splňují další kritéria (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 8. 2016, č. j. 2 As 39/2016 - 51, bod 19). Pokud žalovaný

pokračování

dospěl k závěru, že se na daný případ uplatní výše uvedená výjimka, bylo třeba, aby tento závěr uvedl a odůvodnil v napadeném rozhodnutí. Napadené rozhodnutí nicméně nikterak nezmiňuje, že by zásah do krajinného rázu nebylo v dané věci třeba posuzovat, jelikož se záměr nachází v zastavěném území nebo v zastavitelných plochách, které by splňovaly podmínky dle § 12 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny. Součástí správního spisu nejsou podklady, ze kterých by tento závěr mohl vyplývat (např. územní plán nebo jeho příslušná část). Tuto skutečnost žalovaný uvádí až ve vyjádření ke kasační stížnosti, ve kterém ale nemůže napravit nedostatky napadeného rozhodnutí.

[26] Krajský soud na základě výše uvedeného dospěl v bodě 39. napadeného rozsudku ke správnému závěru, že se žalovaný musí s námitkou změny krajinného rázu vypořádat přezkoumatelným způsobem. Závěr krajského soudu je nicméně třeba korigovat, jelikož žalovaný nemusí vyžadovat součinnost orgánu ochrany přírody a krajiny, pokud prokáže naplnění podmínky z § 12 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny. K tomuto posouzení nejsou třeba odborné znalosti orgánu ochrany přírody a žalovaný je schopen jej s pomocí znalostí územního plánu obce učinit sám. K námitce, že si měl krajský soud zjistit splnění podmínky dle § 12 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny sám, NSS uvádí, že s námitkou znehodnocení přirozeného rázu krajiny, která byla uplatněna v odvolání, se byl povinen vypořádat primárně žalovaný, který tak neučinil.

[27] Stěžovatelka dále namítá, že žalovaný nebyl povinen obstarat si hydrogeologické posouzení vyžadované žalobcem. Nejvyšší správní soud ze správního spisu zjistil, že žalovaný zažádal u svého odboru životního prostředí a zemědělství (dále jen „nadřízený orgán“) dle § 149 odst. 5 (nyní odst. 7) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, o přezkum Stanoviska dotčených orgánů v oblasti ochrany životního prostředí Městského úřadu Černošice ze dne 2. 1. 2020 a Dodatku k tomuto stanovisku ze dne 26. 2. 2020. Nadřízený orgán výše uvedené stanovisko a jeho dodatek ve svém sdělení ze dne 29. 6. 2020 potvrdil, nicméně k odvolacím námitkám žalobce konstatoval, že *„nad rámec stanovisek vodoprávního úřadu Městského úřadu Černošice upozorňuje, že pro posouzení možnosti zasakování srážkových vod do vod podzemních je třeba zpracovat odborné hydrogeologické posouzení lokality (ne vždy je zasakování srážkových vod možné). Takovéto posouzení není podkladem ani jedné z předložených projektových dokumentací“*. Ačkoliv nadřízený orgán uvedl, že tento závěr učinil nad rámec přezkoumávaných stanovisek, je třeba ho považovat za vypořádání se s námitkami žalobce.

[28] Žalovaný poté nemohl tuto část sdělení nadřízeného orgánu ignorovat pouze s odkazem na to, že nadřízený orgán potvrdil stanovisko Městského úřadu Černošice. Pokud mu nebylo zřejmé, zdali je nutné si hydrogeologický posudek obstarat, měl si od nadřízeného orgánu vyžádat doplnění tohoto sdělení a ne tuto část v napadeném rozhodnutí zamlčet. Na tomto závěru nic nemění ani názor žalovaného ve vyjádření ke kasační stížnosti, že se jednalo o pouhé obecné konstatování. Dle rozsudku NSS ze dne 23. 9. 2010, č. j. 5 As 56/2009 - 63, č. 2167/2011 Sb., platí, že účelem přezkumu závazného stanoviska nadřízeným orgánem je *„zajistit, aby odvolací námitky, které směřují proti závaznému stanovisku dotčeného orgánu, podléhaly odbornému posouzení ze strany orgánu nadřízeného dotčenému orgánu, který na rozdíl od odvolacího orgánu disponuje odpovídajícími znalostmi (...) Obdobně jako správní orgán prvního stupně je vázán závazným stanoviskem dotčeného orgánu, je i odvolací orgán vázán stanoviskem orgánu nadřízeného dotčenému orgánu a nemůže se od něj odchýlit“* (zvýraznění doplnil NSS). Z výše uvedeného vyplývá, že

žalovaný byl sdělením nadřízeného orgánu vázán, včetně části ohledně potřeby obstarání si hydrogeologického posudku. Ani tato námitka proto není důvodná.

[29] Dle stěžovatelky krajský soud postupoval formalisticky, když uložil žalovanému, aby si obstaral závazné stanovisko dle § 96b stavebního zákona. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že půdorys stavebního záměru zůstává po provedení změny v podstatě nedotčen a plánované dílčí změny, pro které bylo nutné vydat změnu územního rozhodnutí, nejsou takového charakteru, aby byly dotčeny veřejné zájmy chráněné orgány územního plánování, a proto nebylo třeba vyžadovat závazné stanovisko tohoto orgánu. Dle § 96b odst. 1 stavebního zákona je závazné stanovisko orgánu územního plánování vydáváno v případech, kdy záměr vyvolává změnu v území, pokud tento záměr podléhá vydání rozhodnutí nebo jiných úkonů podle části III dílů 4 a 5, § 126, § 127 a § 129 odst. 2 a 3 stavebního zákona nebo podle zvláštního zákona. Dle § 2 odst. 1 písm. a) tohoto zákona se změnou v území myslí *změna jeho využití nebo prostorového uspořádání, včetně umístování staveb a jejich změn*. V dané věci není sporné, že stavební záměr podléhal vydání rozhodnutí.

[30] Dle § 90 odst. 2 stavebního zákona platí, že *stavební úřad posuzuje soulad s územně plánovací dokumentací a s cíli a úkoly územního plánování u stavebních záměrů, pro které se nevydává závazné stanovisko podle § 96b*. Ustanovení § 96b a § 90 odst. 2 byla do stavebního zákona včleněna zákonem č. 225/2017 Sb., kterým se mění stavební zákon a další související zákony, ve znění pozdějších předpisů. Dle důvodové zprávy k tomuto zákonu stavební úřady již nemají zkoumat hledisko souladu záměru s politikou územního rozvoje, s územně plánovací dokumentací a z hlediska uplatňování cílů a úkolů územního plánování. Těmito hledisky se má od účinnosti tohoto zákona zabývat orgán územního plánování. Dále důvodová zpráva uvádí: „*Výjimkou jsou ve smyslu § 6 odst. 1 písm. e) stavebního zákona případy stavebních záměrů uvedených v § 103 (jde o záměry, které nevyžadují stavební povolení ani ohlášení). V těchto případech nebude úřad územního plánování vydávat závazné stanovisko k posouzení souladu s územně plánovací dokumentací a s cíli a úkoly územního plánování, ale tento soulad bude posuzovat stavební úřad (...) Na základě doporučení Legislativní rady vlády je navrženo neuplatňovat závazné stanovisko úřadu územního plánování ke všem stavbám, ale ponechat v pravomoci stavebních úřadů koordinaci méně významných stavebních záměrů uvedených v § 103 odst. 1 (viz § 90), které nevyžadují stavební povolení ani ohlášení*“ (zvýraznění doplnil NSS).

[31] Z výše uvedeného plyne, že oprávnění stavebního úřadu sám si posoudit soulad daného záměru s územně plánovací dokumentací a s cíli a úkoly územního plánování se vztahuje jen na záměry podle druhé věty § 96b odst. 1 stavebního zákona (*Závazné stanovisko orgánu územního plánování se nevydává pro...*), která původně hovořila o stavebních záměrech uvedených v § 103 odst. 1 tohoto zákona, zmiňovaném právě citovanou důvodovou zprávou [od 31. 8. 2018 hovoří o stavebních záměrech vyjmenovaných v odst. 1 písm. a) - h)]. Stavební úřad proto mohl sám posoudit změnu stavebního záměru, který by patřil mezi záměry vyjmenované v druhé větě § 96b odst. 1 stavebního zákona. Mezi ně však nyní posuzovaný záměr nespadá. Jak správně uvedl krajský soud v bodě 57. napadeného rozsudku, skutečnost, zda dojde změnou stavebního záměru ke změně v území, může v dané věci posoudit jen orgán územního plánování. Ani tato námitka proto není důvodná.

pokračování

[32] Na závěr NSS konstatuje, že žalovaný se nemohl „připojit“ ke kasační stížnosti, jak uvedl ve svém vyjádření ke kasační stížnosti stěžovatelky, neboť takovou možnost s. ř. s. nezná. Jeho vlastní kasační stížnost proti témuž rozsudku krajského soudu NSS odmítl jako opožděnou usnesením ze dne 17. 3. 2022, č. j. 9 As 26/2022 - 28. V nynějším řízení s ním proto NSS nejednal jako se stěžovatelem.

V. Závěr a náklady řízení

[33] Z výše uvedeného vyplývá, že napadený rozsudek krajského soudu není nezákonný z důvodů namítaných v kasační stížnosti. Proto NSS kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[34] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci účastníkem kasačního řízení nejsou pouze žalobce a žalovaný, kteří jimi jsou vždy (srov. § 105 odst. 1 s. ř. s.), ale i stěžovatelka, která nebyla úspěšná, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný, který v řízení před NSS podporoval kasační stížnost stěžovatelky, nebyl procesně úspěšný, a právo na náhradu nákladů tohoto řízení mu proto nenáleží.

[35] Žalobce měl ve věci plný úspěch, má tedy vůči neúspěšné stěžovatelce právo na náhradu nákladů, které v tomto řízení důvodně vynaložil. Tyto náklady se sestávají z odměny zástupce žalobce Mgr. Františka Korbela, Ph.D., advokáta se sídlem Na Florenci 2116/15, Praha 1, který v řízení učinil jeden právní úkon, a to vyjádření ke kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů]. Odměna za jeden úkon právní služby činí podle § 7 bodu 5, aplikovaného na základě § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, 3 100 Kč. Dále žalobci náleží 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Zástupce žalobce již v řízení před krajským soudem doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty (údaje o subjektech DPH na č. 1. 9 spisu krajského soudu). Celková výše odměny proto činí 4 114 Kč. K zaplacení náhrady nákladů řízení byla stěžovatelce stanovena přiměřená lhůta v délce 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

[36] Osoby zúčastněné na řízení mají právo na náhradu jen těch nákladů, které jim vznikly v souvislosti s plněním povinností, které jim soud uložil (§ 60 odst. 5 s. ř. s.). Jelikož soud osobě zúčastněné na řízení II) v této věci žádné povinnosti neuložil, nemá na náhradu nákladů tohoto řízení právo.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. srpna 2022

JUDr. Pavel Molek
předseda senátu

